



LR Prezidentui J.E. Gitanui Nausėdai

LR Seimo Pirmininkei Viktorijai Čmilytei - Nielsen

LR Ministrei Pirmininkei Ingridai Šimonytei

DĖL PASIKARTOJANČIŲ ANTISEMITINIŲ IŠPUOLIŲ PANERIŲ MEMORIALE

2022-04-05

Mes, Žmogaus teisių organizacijų koalicijos (toliau - ŽTOK) narės, reiškiamo didelį susirūpinimą dėl pastaruoju metu pasikartojančių išpuolių Panerių masinių žudynių vietoje. Per mažiau nei savaitę šioje vietoje didžiausių Antrojo pasaulinio karo masinių žudynių vietoje esantys paminklai ir objektai buvo išniekinti kelis kartus, išterliojant juos Rusijos sukulto karo prieš Ukrainą simboliais „Z“ ir „V“ raidėmis.

Tokiais neapykantos nusikaltimais siekiama supriešinti Lietuvos visuomenę bei paversti Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenę neteisėto karo prieš Ukrainą šalininkais.

Holokausto bei nacizmo naratyvas yra aktyviai naudojamas Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste, tad su Holokaustu ir nacistiniu režimu Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu susiję paminklai ir simboliai tampa tiesioginiais provokacijų taikiniais. Nestabdant bei ignoruojant tokio pobūdžio išpuolius šiuo sudėtingu visai Europai laikotarpiu, tolimesni bandymai kiršinti visuomenę bei kelti neramumus neabejotinai įgaus dar didesnę pagreitį, paverčiant Lietuvos žydų bendruomenę įkaitu priešiškų valstybių ar grupuočių rankose.

Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio „Lietuvos nacionalinio saugumo pagrindai“ 4 skyriuje numatyta, jog tautinės bendrijos yra integrali Lietuvos pilietinės visuomenės dalis, tad tautinių bendruomenių saugumo interesai privalo būti užtikrinti demokratinėje Lietuvos Respublikoje. Valstybei neužkardžius tendencingai

besikartojančio Holokausto atminties niekinimo, Holokausto atminties naudojimo neapykantos ir nesantaikos kurstymui bei vandalizmo aktų, piktybiškai besityčiojančių iš konkrečios tautinės grupės, neleidžia konkrečiai etninei bendruomenei jaustis saugiai bei apsaugotai savo valstybėje.

Lietuvos valstybė, gerbdama savo istoriją, piliečių orumą bei užtikrindama pastarųjų saugumą, privalo imtis neatidėliotinių priemonių, siekiant užkirsti kelią įžūliams, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenę skaudinantiems bei visuomenę priešinanties nusikaltėlių veiksams:

- nustatyti atsakingus asmenis bei pastaruosius nubausti įstatymo numatyta tvarka;
- užtikrinti tinkamą Panerių memorialo priežiūrą bei saugumą;
- nedelsiant priimti įstatymą, draudžiantį Rusijos karinių pajėgų invazijos simboliką (“Z”, “V”) bei ją prilyginti nacistinei ir komunistinei simbolikai;
- imtis visų įmanomų prevencinių priemonių, jog Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenė, o ypač žmonės, nukentėję nuo Holokausto, nebūtų traumuojami, bauginami bei išnaudojami priešiškų valstybių ar grupuočių kėslams.

Pasirašo:

Žmogaus teisių organizacijų koalicija